

**Отчет за изпълнение на Плана за оптимизиране на разходите на НЕК ЕАД
за 2025 година в изпълнение на чл.18, раздел III от Наредба № Е-РД-04-4
от 14.07.2016 г. на Министерство на енергетиката**

Настоящият отчет е изготвен в съответствие с НАРЕДБА № Е-РД-04-4 от 14.07.2016 г. за публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, извършващи дейности по Закона за енергетиката. В изпълнение на чл.18, раздел III от Наредбата е изготвен настоящия отчет, който анализира планираните и отчетени разходи, свързани с основната дейност на НЕК през 2025 година.

Прогнозата за разходите в утвърдената бизнес програмата на НЕК за 2025 г. е съобразена с определените макроикономически показатели от БЕХ, както и на предприетите мерки за по-ефективното им използване.

Дейността на компанията през 2025 г. се осъществяваше в съответствие с нормативната база на електроенергийния сектор регламентирана със Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници, подзаконовите нормативни актове и приложимите административни актове. До 30.06.2025 г. дружеството осъществява дейността си основно в регулирана среда с лицензията за обществена доставка, но участва и на Българска независима енергийна борса (БНЕБ) и свободния пазар с лицензиите за производство и търговия. НЕК също така е и доставчик от последна инстанция (ДПИ) и основен участник на балансиращия пазар. От 01.07.2025 г. във връзка с измененията в ЗЕ и установения нов пазарен модел лицензията на НЕК ЕАД за Обществена доставка е прекратена и компанията осъществява основната си дейност с останалите три лицензии – за търговия с електроенергия, за производство на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ и за доставчик от последна инстанция.

Дейността на НЕК през 2025 г. бе силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на ФСЕС във връзка с възстановяване на направените от НЕК /като Обществен доставчик до 30.06.2025 г./ и /чрез лицензията за търговия след 01.07.2025 г./ разходи по задължително изкупуване на електроенергия. Във връзка с завишеното потребление от Крайните снабдителите през второ полугодие на 2024 г. КЕВР актуализира ценовото решение за регулаторния период 2024–2025 г., прието на 30.06.2024 г. и отрази променената търговска конюнктура на регулирания пазар с Решение Ц-3 от 01.01.2025 г., повишавайки прогнозата за потреблението на Крайните снабдителите за регулаторния период 2024–2025 г. /до 30.06.2025 г./, като завиши количествата, които АЕЦ Козлодуй и ТЕЦ Марица изток 2 доставиха на НЕК до 30.06.2025 г.

НЕК изпълни задълженията си в съответствие с лицензионните си дейности и осигури необходимото количество електроенергия на Крайните снабдителите през 2025 г. До 30.06.2025 г. компанията продаваше електроенергия на Крайните

снабдители чрез лицензията за Обществена доставка, а от 01.07.2025 г. продължава да ги снабдява с електроенергия чрез лицензията за търговия посредством новия Механизъм Търгове – Краен снабдител. През 2025 г. НЕК снабдява приоритетно Крайните снабдители, като обезпечи и осигури потреблението на битовите потребители.

Най-голямо влияние върху оперативната дейност на НЕК оказват разходите за закупена електроенергия и разполагаемост, които са 90.4% от всички разходи по отчетни данни за 2025 г. и чието изменение оказва съществено влияние върху финансовия резултат и паричния поток на дружеството.

През 2025 г. търговската конюнктура на електроенергийния пазар се характеризираше с волатилност на пазарните цени през отделните тримесечия на годината, като в региона на Югоизточна Европа и България ценовите нива през първо и четвърто тримесечия бяха най-високи и достигнаха стойности съответно 260 лв./МВтч и 234 лв./МВтч. През цялата година въздействие върху пазарните цени оказваше дефицита на водни ресурси, който се задълбочи по-осезаемо през второ полугодие, което и предопредели подхода от много производители към пестене на вода и на усилия за максимално ефективно използване на водния ресурс в условия на дефицит. В тази връзка НЕК закупуваше през цялата 2025 г. и значителни количества електроенергия от платформите на БНЕБ на подходящи ценови нива с цел оптимизиране на микса на компанията, както и за участие на платформите на БНЕБ и свободния пазар през годината успявайки да балансира ценовия риск.

Цените на въглеродните емисии на европейските борси през 2025 г. се движеха на нива около 74 евро на тон средно, което ниво е малко по-високо от утвърдените от КЕВР в ценовите решения за регулаторните периоди 2024–2025 г. и 2025–2026 г. /по 70 евро на тон/, както и спрямо отчетените цени през миналата 2024 г., които бяха на нива около 64–65 евро на тон. Разходите за въглеродни емисии се отразяват пряко в разходите за закупена електроенергия, които фактурира на НЕК електроцентралата ТЕЦ Ей И Ес–3С Марица Изток 1 за произведената от нея електроенергия и в компенсаторните механизми на ФСЕС.

ТЕЦ AES Марица изток 1, съгласно клаузите на споразумението за изкупуване на електроенергия има задължителни минимални количества, които НЕК трябва да купи годишно. Това изисква, отчитайки спецификата на електроенергийния пазар и доколкото е възможно предвид пазарната конюнктура, натоварването и през годината да бъде възможно най-оптимално с цел постигане на по-добър резултат за НЕК ЕАД, което мениджмънта изпълнява на база анализи на потреблението, производството и оптимизация на приходи и разходи.

ТЕЦ Ей И Ес–3С Марица Изток 1 работеше при по-високо натоварване през 2025 г. в сравнение с миналата година, като аварийността на централата бе много по-малка спрямо 2024 г., което се отрази и в по-висока натовареност в определени периоди от годината. Закупената електроенергия от централата е 2 617 942 МВтч за годината, което бе в тясна зависимост от потреблението на битовите потребители, движението на цените на въглеродните емисии на европейските борси и на търсенето на електроенергия на свободния пазар. Аварийността на централата бе ниска, но доставените количества за 2025 г. са по-малко от минималните задължителни за изкупуване съгласно споразумението между централата и НЕК, които са 3 156 500 МВтч годишно.

Дейността на компанията през 2025 г. е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на ФСЕС във връзка с възстановяване на направените от НЕК /като Обществен доставчик до 30.06.2025 г. и като търговец след 01.07.2025 г./ разходи по задължителното изкупуване на електроенергия. Съгласно измененията в ЗЕ и ценово решение на КЕВР Ц-25 от 01.07.2025 г. за периода 01.07.2025 до 30.06.2026 г. НЕК се компенсира от ФСЕС в качеството му на търговец за изпълнение на задълженията по изкупуване на количества електроенергия и разполагаемост съгласно споразумението с ТЕЦ Ей И Ес-ЗС Марица Изток 1, като това е единственото перо, по което компанията получава компенсация от ФСЕС след 01.07.2025 г.

С промените в Закона за енергетика от 30 май и 10 юни 2025 г. бе извършено пълно либерализиране на пазара на едро на електроенергия, което е в сила от 01.07.2025 г. Тази пълна либерализация е само за търговия на едро, като тази на дребно за битови потребители се отлага без фиксиран краен срок. В съответствие с промените в ЗЕ Крайните снабдителите закупуват електроенергия на пазарни принципи и я реализират на битовите потребители, като последните имат право на компенсация над фиксирана цена определяна от КЕВР.

Дружеството управлява водните ресурси в язовирите стопанисвани от компанията съгласно предписанията от МОСВ. Наличните водни обеми оказват влияние върху най-оптималния режим на работа на ВЕЦ. През 2025 г., поради намалените водни ресурси в язовирите производството от водноелектрическите централи на компанията е характерно за много суха година, като бе отчетено ниско производство на количествата електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ. Наличните обеми на водните ресурси в язовирите не позволиха на дружеството да участва по-оптимално на платформите на БНЕБ и на свободния пазар. Въпреки това водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД активно участват и на балансиращия пазар и са важна част при управлението и регулирането на електроенергийната система в страната.

Планираните разходи за основната дейност на дружеството за 2025 г. са съобразени с политиката на мениджмънта за ефективното им управление. През годината ръста на инфлацията се движеше на малко по-високи нива спрямо миналата година /около 5%/. Разходите на дружеството са разчетени на база изразходването на средства, осигуряващи минимума за осъществяване на основната дейност, като са съобразени с паричния поток и финансовото състояние на НЕК ЕАД.

НЕК отчита значително подобрене в паричната ликвидност през настоящата година в сравнение с миналата, като се отчита и значителен ръст на паричните наличности, които са 224 538 хил.лв. към 31.12.2025 г. спрямо 27 441 хил.лв. към 31.12.2024 г. Към 31.12.2025 г. компанията няма просрочени и забавени плащания към клиенти и доставчици, което е подобрене спрямо 31.12.2024 г., когато имаше просрочени задължения в размер на 79 663 хил. лв.

Отчетените разходи по елементи /извън тези за закупена електроенергия/, свързани с основната дейност на дружеството за 2025 г. са в размер на 285 442 хил.лв., при планирани в бизнес програмата 275 841 хил.лв., което е ръст от 3.5% спрямо разчетените. Разходите за дейността на компанията нарастват с 9 601 хил.лв. в сравнение с планираните в бизнес програмата на дружеството, което се дължи на

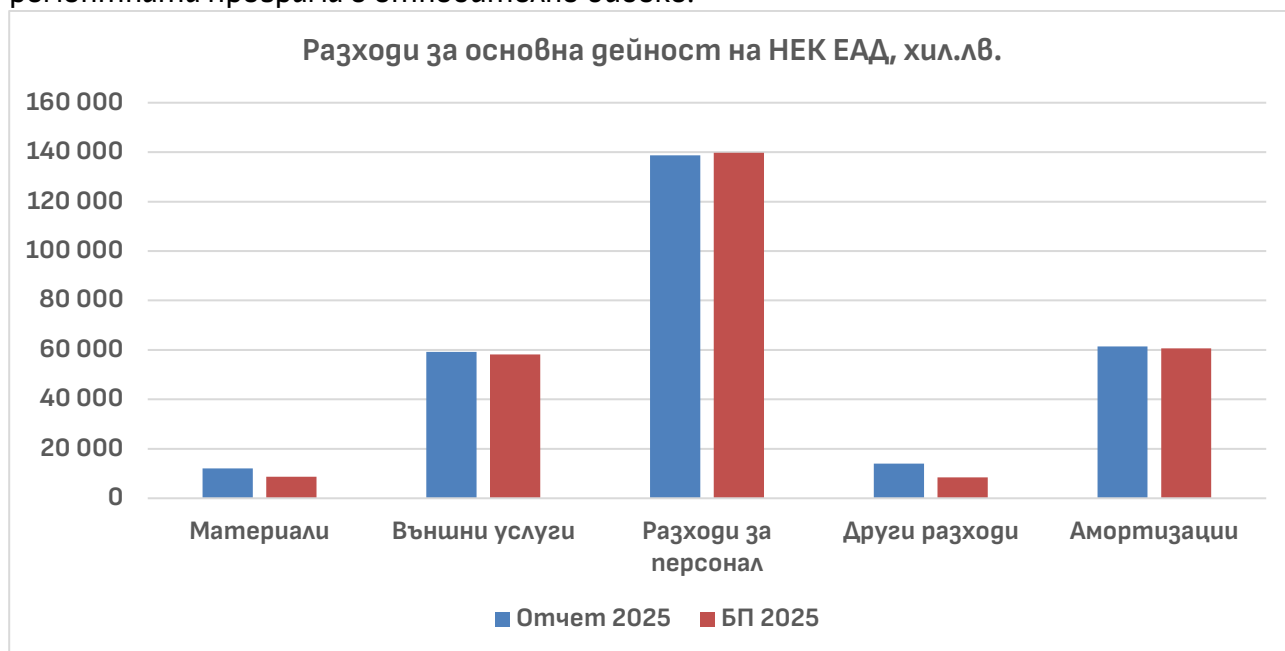
завишение на отчетените разходи за материали, външни услуги, други разходи и амортизации. Намаление е отчетено в разходите за персонал.

Изменение на разходите по елементи в сравнение с планираните в бизнес програмата:
хил.лв.

Показатели	Отчет 2025	Бизнес план 2025	Разлика отчет/БП	Изменение %
Материали	12 030	8 702	3 328	38,2
Външни услуги	59 249	58 184	1 065	1,8
Разходи за персонал	138 708	139 809	-1 101	-0,8
Други разходи	14 053	8 510	5 543	65,1
Амортизации	61 402	60 636	766	1,3
Общи разходи	285 442	275 841	9 601	3,5

По отчетни данни е се констатира ръст при разходите за материали, които нарастват в най-голяма степен в сравнение с планираните средства, поради увеличение на разходите, свързани с осъществяване на производствената и ремонтната дейност в дружеството. Отчетен е също и минимален ръст на разходите за електроенергия, използвана в обектите и съоръженията на компанията, както и на разходите за резервни части и инструменти. Общо увеличението на разходите за материали е с 3 328 хил.лв. спрямо планираните. Отчетените разходи за материали са в размер на 12 030 хил.лв. при планирани 8 702 хил.лв. През последните години разходите за материали в компанията се запазват на относително постоянно ниво, като подхода е за поддържане на минимално ниво материали, необходими за техническа безопасност и нормална експлоатация на съоръженията.

Разходите за външни услуги нарастват с 1.8% в сравнение с планираните в бизнес плана на дружеството като увеличението им е с 1 065 хил.лв. в сравнение с планираните. Намаление се отчита в разходите за застраховки, които по отчет са на ниво от 14 512 хил.лв. при планирани 16 024 хил.лв. Намаление се отчита и в разходите за ремонтна дейност и в разходите за охрана, които по отчетни данни са редуцирани спрямо планираните. Разходите за ремонтна дейност по отчет са 3 709 хил.лв. при планирани в бизнес програмата 4 809 хил.лв., но въпреки спада нивото на изпълнение на ремонтната програма е относително високо.

Малко по-високи по отчет са разходите за такси на платформите на БНЕБ спрямо прогнозираните, поради изменението на пазарния модел и търговията с електроенергия за Крайните снабдители посредством платформите на БНЕБ, което завишава обемите с електроенергия върху, които дружеството заплаща такси. Нарастват и разходите за цена достъп, които се заплащат на ЕСО във връзка с произведените количества електроенергия от собствените ВЕЦ, което се дължи на ръст в количествата произведена електроенергия от ВЕЦ на НЕК по отчетни данни спрямо планираните. Отчетено е и завишение разходите за други външни услуги в резултат на изплатени допълнителни разходи за правни услуги.

Разходите за персонал на дружеството по отчетни данни са с 0.8% по-малко спрямо прогнозираните в бизнес плана за 2025 г. През 2025 г. продължи процеса по реструктуриране в компанията, с което е утвърдена промяна в организационната структура на НЕК, която цели разделяне на дейностите по планиране, контрол и изпълнение на проекти, в звената в ЦУ на НЕК, като бе създадено и Предприятие Хидроелектроинвест. По този начин бяха създадени организационни предпоставки за успешното изпълнение на дейностите, по високоприоритетните проекти за рехабилитация и ремонт на ключови производствени мощности на НЕК и перспектива за развитие на нови инвестиционни проекти.

Разходите за амортизации в НЕК са в съответствие с водената счетоводна политика на дружеството. В сравнение с планираните разходи за амортизации в бизнес плана отчетените за 2025 г. нарастват минимално с 1.3% в резултат на нововъведени активи в баланса на дружеството към 31.12.2025 г.

При другите разходи се отчита увеличение спрямо прогнозираните, като за 2025 г. по отчет тези разходи са 14 053 хил.лв. при планирани в бизнес програмата 8 510 хил.лв, което се дължи на завишението на разходите за глоби и неустойки. Начислените разходи за глоби и неустойки нарастват в сравнение с разчета и по отчетни данни са в размер на 6 926 хил.лв., като завишението им спрямо планираните е с 3 078 хил.лв.

Отчетените разходи за основната дейност на дружеството през 2025 г. са съобразени с политиката на мениджмънта за ефективното им управление. В последните няколко години като цяло, поради недостатъчна ликвидност и политиката на държавата за 100% дивидент върху отчетените финансови резултати на НЕК, разходите на дружеството са ограничавани и са сведени до минимума за осъществяване на основната дейност, като възможностите за реализация на инвестиционни проекти на компанията са в тясна връзка с текущото финансово състояние и паричния поток на НЕК ЕАД. Компанията осъществяваше дейността си през 2025 г. в условия на неритмичен паричен поток през първо полугодие, както и при продължаваща висока задлъжнялост към БЕХ, въпреки трайната тенденция за отчитане на високи финансови резултати през последните години. Изпълнението на инвестиционната програма се извърши в по-големи обеми в сравнение с предходни години и е 80% от годишния план на планираните средства, което е добро изпълнение.

НЕК отчете много добри резултати и изпълнение на основните финансово-икономически показатели за 2025 г. Компанията отчита ръст финансовия резултат, на приходите от продажби на дружеството, подобрене на ликвидността, както и по-високо изпълнение на инвестиционната програма. Поддържането на финансова

стабилност на НЕК има ключово значение за осъществяване на основната дейност на дружеството и за изпълнение на лицензионните и дейности.

Във връзка с измененията в ЗЕ /от м.май и м.юни 2025 г./ и установения нов пазарен модел в страната по отношение снабдяването с електроенергия на битовите потребители, в сила от 01.07.2025 г. лицензията на НЕК ЕАД за Обществена доставка е прекратена като компанията продължава да осъществява основната си дейност с останалите три лицензи – за търговия с електроенергия, за производство на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ и за доставчик от последна инстанция /ДПИ/. От същата дата /01.07.2025 г./ стартира Механизма Търгове – Краен снабдител посредством платформите на БНЕБ, като НЕК в ролята на координатор на стандартна балансираща група чрез лицензията си за търговия снабдява с електроенергия Крайните снабдители. През второ полугодие на 2025 г. осъществявайки дейността си при новите пазарни условия и ролята на НЕК като координатор на стандартна балансираща група, компанията постигна надеждни финансови резултати, съчетани със сигурност на доставките на електроенергия за битовите потребители /Крайните снабдители/.

Въпреки ръста на печалбата и подобрението на паричния поток към 31.12.2025 г. в сравнение с планираните в бизнес програмата, НЕК осъществяваше дейността си през 2025 г. в условия, при които бе в невъзможност в определени периоди да обслужва нормално задълженията по заемите си към БЕХ, което наложи преговаряне на тази задължения с цел подобрение на паричния поток на компанията. В тази връзка, поради недостатъчния паричен поток през първо полугодие на 2025 г. НЕК изпълни частично разпореждането на Министерски съвет за 100% дивидент върху печалбата за 2024 г., с което компанията трябваше да заплати на БЕХ ЕАД дивидент в размер на 139 090 хил.лв. В края на м.септември НЕК заплати на БЕХ средства в размер на 30 000 хил.лв. от дължимия дивидент за 2024 г., а останалата част бе разсрочена за изплащане до 2031 г. съгласно споразумение подписано между дружеството и принципала. Във връзка с Разпореждане №2 на МС от 20 май 2026 г. и на база отчетения финансов резултат за 2025 г. НЕК ЕАД трябва да плати дивидент към БЕХ ЕАД в размер на 196 862 хил.лв. или 70% дивидент

Върху търговската дейност на НЕК през цялата 2025 г. оказваше влияние недостатъчните обеми водни ресурси в язовирите стопанисвани от дружеството. За 2025 г. производството от ВЕЦ и ПАВЕЦ на НЕК е малко повече в количествено изражение спрямо прогнозираното в бизнес програмата, но е характерно за много суха година. Този фактор ограничи възможностите за по-оптимално участие на компанията на свободния пазар и за генериране на допълнителни приходи от платформите на БНЕБ.

През 2025 г. задълженията на дружеството продължават да бъдат на високи нива, но се обслужват и няма просрочени такива. Оборотният капитал на компанията към 31.12.2025 г. по данни от финансовия отчет е положителен и е на ниво от 10 828 хил.лв., като се констатира подобрение спрямо прогнозата в бизнес програмата, където е на отрицателно ниво – 59 283 хил.лв.

В заключение НЕК ЕАД отчита подобрение на финансовия резултат за 2025 г. в сравнение с разчета на печалбата в бизнес плана. Задълженията на компанията продължават да бъдат на високи нива, но се обслужват и няма просрочени такива. Оборотният капитал на дружеството към 31.12.2025 г. е положителен и е на по-добри

нива в сравнение с прогнозирания. Дружеството осъществяваше дейността си през 2025 г. в условия на дефицит на воден ресурс, което се отрази на участието на дружеството на платформите на БНЕБ, като същевременно обезпечи и осигури доставките за Крайните снабдители осъществявайки дейността си при новите пазарни условия и ролята на НЕК като координатор на стандартна балансираща група.